

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti

decembar 2025. godine

Bilten broj 12/2025

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	4
Sve što je bilo loše na prošlim izborima, u Negotinu, Mionici i Sečnju je bilo još lošije	4
Lokalni izbori nisu bili fer, rezultati za SNS razočaravajući	4
„Moravski koridor” – kratko podsećanje	5
Saopštenja	7
Snižena ocena za Srbiju u globalnom izveštaju o građanskim slobodama	7
EU konvent: Lokalni izbori u Negotinu, Mionici i Sečnju nisu bili ni slobodni ni fer	9
Konferencije	10
Šta je Srbija ispunila od Preporuka GRECO iz 2022. godine - izvršna vlast i policija	10
Ocena stanja korupcije u Srbiji i predstavljanje platforme o javnim nabavkama	14
Od vlasti koja urušava ustavni poredak ne mogu se očekivati reforme	16
Inicijative i analize	18
Inicijativa Ministarstvu finansija	18
Mediji	19
Milionski poslovi za firmu povezanu sa Nikolom Petrovićem	19
Mangupi u Nemanjinoj	21

Aktivnosti

Decembar je mesec u kome se (9. decembra) obeležava Međunarodni dan borbe protiv korupcije. Mi smo ga obeležili konferencijom na temu „Ocena stanja korupcije u Srbiji i predlozi za rešavanje najvećih problema“. Na njoj smo promovisali i platformu podataka o javnim nabavkama koja je izrađena u okviru projekta „Nadzor nad integritetom na Zapadnom Balkanu i u Turskoj: civilno društvo u borbi protiv korupcije kroz upotrebu podataka o političkom integritetu“. Ova platforma omogućava građanima i novinarima da istraže kako se ukrštaju novac i moć. Detaljnije u poglavlju „Konferencije“.

Međunarodni dan borbe protiv korupcije obeležila je i Agencija za sprečavanje korupcije konferencijom na temu „15 godina razvoja antikorupcijskih mehanizama na temelju međunarodne institucionalne saradnje“, na kojoj su, pored predstavnika OEBS-a, EU, UN u Srbiji i MSP Italije, te direktora ASK, u uvodnom delu govorili i ministar prosvete, ministar pravde i predsednik Vlade Srbije. Konferenciji je prisustvovao i predstavnik TS Miloš Đorđević.

Predstavili smo nalaze istraživanja "Šta je Srbija ispunila od Preporuka GRECO iz 2022. godine - izvršna vlast i policija". Detaljnije u poglavlju „Konferencije“.

U okviru naučne konferencije „25 godina tranzicije u Srbiji“, programski direktor Transparentnosti, Nemanja Nenadić, govorio je na jednom od četiri panela, koji je bio posvećen pitanju korupcije. Konferencija je održana na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 4. i 5. decembra, a zajednički su je organizovali taj fakultet, Naučno društvo ekonomista Srbije i Srpska akademija ekonomskih nauka.

Nenadić je ovom prilikom predstavio podatke i zaključke o stanju korupcije i borbe protiv korupcije u periodu 2000-2025 godine. Između ostalog, govorio je o nalazima istraživanja javnog mnjenja i istraživanja koja su sprovedena među specifičnim grupama ispitanika, a koji ukazuju na raširenost pojedinih oblika korupcije, razumevanja korupcije kao problema društva, ocene učinka vlasti u suzbijanju korupcije i očekivanja građana. Takođe je predstavio kretanje globalnog indeksa percepcije korupcije i ocene stanja u Srbiji tokom tog perioda, kao i poređenje sa drugim državama. Deo analize koja je predstavljena odnosio se na odgovor državnih organa na korupciju – kroz tipologiju i statistiku krivičnih dela, kao i promene u organizaciji državnih organa koji su zaduženi za borbu protiv korupcije. Posebnu pažnju je posvetio nekim od ključnih antikorupcijskih zakona i njihovoj primeni, naročito onima koji se direktno odražavaju na ekonomiju, kao što su javne nabavke i razni osnovi za primenu izuzetaka od redovnog sistema javnih nabavki. Zanimljiva diskusija koja je usledila ticala se, između ostalog, i uticaja korupcije na bruto nacionalni proizvod, na poslovanje privrednih subjekata u pojedinim periodima, na koncept privatizacije preduzeća i drugih javnih resursa i koruptivni uticaj u procesu donošenja odluka i propisa.

Transparentnost Srbija je 12. decembra 2025. godine održala okrugli sto na temu zaštite uzbunjivača u regionu Zapadnog Balkana i jačanja regulatornog okvira kroz usklađivanje sa Direktivom

Evropske unije, u onlajn formatu. Skup je okupio predstavnike civilnog društva, međunarodne eksperte i predstavnike institucija, a cilj je bio razmena iskustava i razmatranje kvaliteta postojećih zakonskih rešenja. Govornici na okruglom stolu bili su Nemanja Nenadić, programski direktor Transparentnosti Srbija, Simona H. Bosiger, ekspertkinja Saveta Evrope, kao i predstavnici Transparency International iz Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore i Severne Makedonije, a događaj je moderirala Miša Bojović, viša istraživačica Transparentnosti Srbija. Tokom diskusije razmatran je pravni okvir za zaštitu uzbunjivača u Srbiji i regionu, stepen njegove usklađenosti sa EU Direktivom i standardima Saveta Evrope, kao i praktični izazovi u primeni. Zaključeno je da u regionu postoje različite prakse i zakonska rešenja u oblasti zaštite uzbunjivača, kao i da je postignut relativno dobar stepen usklađenosti sa Direktivom EU, ali da je u praksi i dalje uočljivo da su potrebna dodatna unapređenja zakonskih rešenja i institucionalnih kapaciteta u cilju efikasne zaštite uzbunjivača.

Antikorupcijsko savetovalište TS (ALAC) radilo je i tokom decembra. Sve informacije o mogućim slučajevima korupcije građani mogu prijaviti, odnosno dobiti potrebna obaveštenja, na broj 069 1978 158 ili putem mejla ts@transparentnost.org.rs.

U decembru smo imali 172 objavljene vesti o našim aktivnostima ili izjava predstavnika TS.

Na sajt TS, u segmentu „Inicijative i analize“, postavili smo nekoliko novih [analiza](#), kao i zahteva državnim organima i njihovih odgovora. Među njima je i [predlog](#) Državnoj revizorskoj instituciji da u plan za 2026. godinu uvrsti reviziju svrsishodnosti centralizovanih javnih nabavki koje sprovodi Republički fond za zdravstveno osiguranje.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnom mesecu

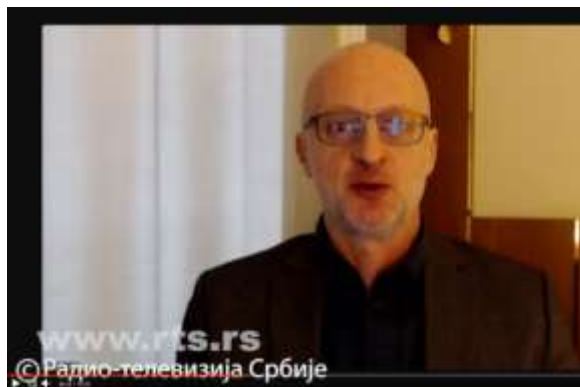

Pod lupom

Sve što je bilo loše na prošlim izborima, u Negotinu, Mionici i Sečnju je bilo još lošije

4. decembra 2025.

Programski direktor nevladine organizacije Transparentnost Srbija Nemanja Nenadić ocenio je da su izborni uslovi u Srbiji danas lošiji nego na prethodnim republičkim izborima, što se pokazalo prilikom izbora u Zaječaru i Kosjeriću u junu, kao i na izborima održanim u Negotinu, Mionici i Sečnju u nedelju. "Sve što je tada bilo loše, sada je u Negotinu, Mionici i Sečnju bilo još lošije", rekao je Nenadić za [Radio-televiziju Srbije](#) komentarišući lokalne izbore održane u nedelju u ta tri mesta.

Kada se govori o izbornim uslovima, prema njegovim rečima, treba se gledati da li je Srbija ispunila neke od ključnih preporuka ODIHR-a, od kojih je jedna bila "da se razdvoji država od partije, partijsko od državnog".

"I to na svaki mogući način - počev od onog simboličnog, hoće li na lokalnim izborima biti plakati, bilbordi i parole na kojima se zajedno

predstavljaju republički funkcioneri, u ovom slučaju predsednik Srbije, i lokalni funkcioneri, ili će lokalna kampanja imati u potpunosti lokalni karakter, gde se predstavljaju kandidati", kazao je Nenadić.

Pored tog "simboličnog" razdvajanja partijskog od državnog, kako je dodao, jednako a možda i bitnije je razdvajanje koje se tiče korišćenja javnih resursa u kampanji. "Mi smo i ovaj put imali priliku da vidimo da su oni obilato bili korišćeni, slično kao u Kosjeriću i Zaječaru. Opet smo imali masovno angažovanje republičkog javnog preduzeća u ove tri opštine, na asfaltiranju nekih lokalnih puteva", kazao je Nenadić.

Ukazao je i na problem funkcionerske kampanje, navodeći da je Transparentnost izmerila 27,5 puta učestalije posete članova Vlade Srbije Negotinu, Mionici i Sečnju, u odnosu na prethodne tri godine kada nije bilo izbora.

"To znači da su te posete, koje su nosile oznaku obavljanja redovnih aktivnosti ministara, bile ciljano sprovedene kako bi se podstakao utisak da država brine o građanima ovih opština. A kada kažete država, to se kod mnogih birača transferiše u one stranke koje su na vlasti", dodao je Nenadić.

Lokalni izbori nisu bili fer, rezultati za SNS razočaravajući

4. decembra 2025.

Lokalni izbori u Negotinu, Sečnju i Mionici održani protekle nedelje nisu se odvijali u fer uslovima, a rezultati vladajuće stranke, uprkos masovnom korišćenju državnih resursa u

kampanji, za njih su razočaravajući, ocenio je Zlatko Minić, član Upravnog odbora Transparentnosti Srbija (TS).

Minić je u emisiji "Insajder intervju" istakao da intenzivna funkcionerska kampanja, zloupotreba resursa i otvorena kupovina glasova onemogućavaju slobodno izjašnjavanje građana.

Minić je izneo podatke TS o "[funkcionerskoj kampanji](#)" - posete ministara u tri opštine tokom kampanje bile su 27 puta frekventnije nego u prethodnim godinama, a kada je reč o asfaltiranju lokalnih puteva - 75 odsto svih realizovanih radova "Puteva Srbije", po zahtevima lokalnih samouprava u celoj Srbiji tokom septembra, oktobra i novembra, obavljeno je u Sečnju, Mionici i Negotinu.

Minić je kritikovao "pravno nasilje" autentičnim tumačenjem zakona, navodeći primer naknadnog obuhvatanja celog kompleksa Generalštaba zaštitom, a ne samo zgrade, što je u suprotnosti sa onim što je ranije doneto. On je podsetio da inicijativa TS za ocenu ustavnosti odredaba koje omogućavaju autentična tumačenja podneta pre više od tri godine.

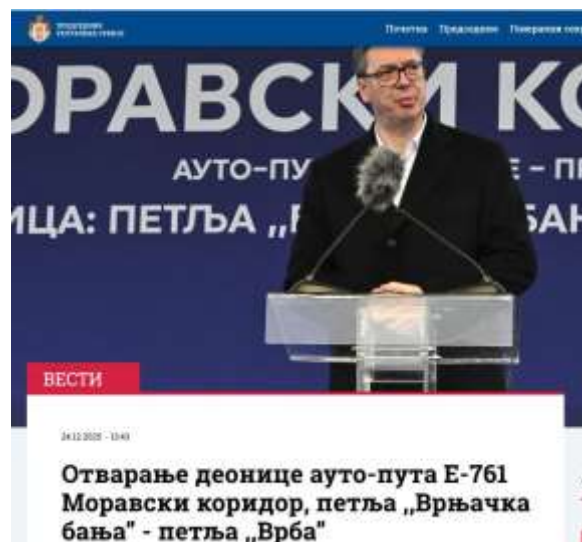
Pogledajte snimak gostovanja na [sajtu Insajdera](#) i na [Youtube kanalu TS](#).

„Moravski koridor“ – kratko podsećanje

24. decembra 2025.

U [vestima](#) o otvaranju deonice „Moravskog koridora“ navodi se da je izgradnja auto-puta je počela 2019. godine i da su predviđeni troškovi izgradnje iznosili su oko 800 miliona evra, ali i da se država „za potrebe izgradnje ovog auto-puta zadužila 1,89 milijardi evra, što je opravdala povećanjem cene materijala, rada, energenata i eksproprijacije zemljišta u proteklih pet godina“.

Izgradnja ovog koridora nije [ugovorena](#) na osnovu Zakona o javnim nabavkama, već na osnovu „posebnog zakona“, usvojenog upravo zbog ovog projekta.

Tim posebnim zakonom je propisano da će Vlada Srbije odabrati partnera na osnovu pravila koja bude definisala uredbom. U okviru uredbe je bilo propisano da će čak 70 posto mogućih poena firma ili konzorcijum dobiti na osnovu iskustva u projektovanju i izgradnji autoputeva, mostova, regulacije reka, u poslednjih 15 godina, ali isključivo ako su ti raniji projekti bili realizovani na teritoriji „jugoistočne Evrope“!

S druge strane, ponuđena cena je nosila samo 20% poena, a iskustvo angažovanih stručnjaka 10%. Konkurencije uopšte nije bilo, čemu je verovatno doprinela dodatno i okolnost da je sa odabranom firmom i pre donošenja „posebnog zakona“, Vlada već imala zaključen [memorandum](#) o saradnji.

Ugovor o angažovanju izvođača nije objavljen, kao ni njegovi aneksi. Usled toga nije moguće utvrditi da li je postojao osnov za povećanje cene u odnosu na prvobitno ugovorenu. Vlada Srbije nije odgovorila na [zahtev](#) Transparentnosti za dostavljanje ovog ugovora.

Da je bio primenjen Zakon o javnim nabavkama, povećanje cene zbog nepredviđenih okolnosti ili dodatnih radova bi bilo moguće, ali ne u ovom obimu, već najviše do 50% vrednosti prvobitnog ugovora. Zakon o javnim nabavkama takođe pruža mogućnost da se kao osnov za povećanje cena predvidi porast cene materijala ili rada, ali se to obično ne čini, zbog predvidljivosti planiranja budžeta.

Saopštenja

Snižena ocena za Srbiju u globalnom izveštaju o građanskim slobodama

9. decembra 2025.

Globalna alijansa Civicus je u najnovijem [izveštaju](#) saopštila da je snizila ocenu građanskog prostora u Srbiji na nivo „pod represijom“. Ovo predstavlja prekretnicu nakon višegodišnje eskalacije napada na osnovne slobode. Kategorija „pod represijom“ — stepen iznad najniže u globalnom okviru — odnosi se na države u kojima je prostor za delovanje građana ozbiljno ograničen, a neslaganje sa vlašću nosi teške posledice, uključujući nasilje, sudski progon ili čak zatvorske kazne. Srbija se tako u 2025. godini pridružuje grupi od 50 zemalja sa statusom „pod represijom“, među kojima su Gruzija, Zimbabve, Pakistan i El Salvador.

„Snizavanje ocene za Srbiju predstavlja prekretnicu“, izjavila je Ine Van Severen, rukovoditeljka istraživanja CIVICUS Monitora, a prenose Građanske inicijative. „Vlasti više ne pokušavaju samo da suzbiju kritiku, već aktivno guše pravo na slobodno izražavanje, udruživanje i protest. Država koja tvrdi da teži demokratiji ne sme da progona građane zato što traže odgovornost.“

Studentski protesti, koji su izbili nakon smrtonosnog urušavanja železničke stanice u Novom Sadu koje se pripisuje korupciji, traju od novembra 2024. godine. Istovremeno, osnovne slobode su pod snažnim udarom zbog sve represivnijih poteza vlasti. Demonstranti i oni koji im pružaju podršku suočavaju se s policijskim nasiljem, napadima grupa povezanih sa vladajućom strankom, masovnim privođenjima i kampanjama zastrašivanja, dok počinioci takvih napada uživaju gotovo potpunu nekažnjivost.

Organizacije za ljudska prava navode da je od početka protesta privedeno više od 1.000 ljudi. Većina je ubrzo puštena, ali neki i dalje borave u kućnom pritvoru ili su pod merama ograničenog kretanja. Dvanaest aktivista civilnog društva i opozicije se suočava sa krivičnim gonjenjem po spornim optužbama za navodno rušenje ustavnog poretka, dok se šest njih već nalazi u egzilu.

U julu je predsednik Aleksandar Vučić pomilovao osobe optužene za teško nasilje nad demonstrantima, uključujući četvoricu muškaraca povezanih sa njegovom strankom koji su brutalno pretukli jednu

studentkinju, kao i ženu optuženu za pokušaj ubistva nakon što je automobilom uletela u masu demonstranata. Vlasti su odbile da ozbiljno istraže navode o policijskom zlostavljanju, od prekomerne upotrebe sile na protestima do prebijanja i pretnji seksualnim nasiljem koje je prijavila studentkinja Nikolina Sinđelić. Takođe nisu pokrenule delotvorne istrage o navodnoj upotrebi zvučnog oružja na protestu 15. marta niti o izveštajima o primeni špijunskog softvera protiv novinara i branitelja ljudskih prava.

Vlasti su dodatno zaoštrile tenzije organizovanjem kontraskupova i kampova oko ključnih institucija u Beogradu. Istraživački novinari su među učesnicima identifikovali osobe povezane sa organizovanim kriminalom. Uz podršku lokalnih vlasti i policijsku zaštitu, ti kampovi su postali mesta čestih sukoba sa antirežimskim demonstrantima.

„Vladajuća stranka sada prožima svaki segment javnog života, čineći pritisak neizbežnim“, kaže Uroš Jovanović, iz Građanskih inicijativa. „Srbija je postala zemlja u kojoj i jedna jedina kritička reč povlači odmazdu. Ta odmazda može imati oblik gubitka posla u javnom ili javno finansiranom sektoru, ciljanih inspeksijskih nadzora od strane državnih organa, kampanja blaćenja u medijima bliskim vladajućoj stranci, proizvoljnih privođenja ili raznih oblika administrativnog uznemiravanja.“

Sloboda okupljanja uskoro bi mogla biti još ugroženija. Predložene izmene Krivičnog zakonika iz septembra 2025. godine predviđaju da svaka blokada saobraćaja postane krivično delo kažnjivo zatvorom do jedne godine, što bi, kako upozoravaju organizacije civilnog društva, u praksi značilo kriminalizaciju mirnog protesta.

I sloboda izražavanja je pod konstantnim napadima. Oni koji javno i glasno podržavaju proteste se suočavaju s kampanjama blaćenja, pritiscima i otkazima. Više od sto zaposlenih u prosveti je ostalo bez posla zbog podrške studentskim blokadama. Nezavisni mediji su takođe na udaru: pojavili su se navodi da je predsednik Vučić lično uticao na preuzimanje kritičkih televizija N1 i Nova, a politički motivisana i pravno upitna imenovanja u savet regulatornog tela za elektronske medije osigurala su da ova institucija ostane pod punom kontrolom vladajuće stranke.

„Ovo snižavanje ocene nije iznenađenje. Godinama upozoravamo da položaj civilnog društva mora biti u centru procesa pristupanja Evropskoj uniji. Situacija u Srbiji to jasno potvrđuje“, izjavila je Simona Mladenovska iz Balkanske mreže za razvoj civilnog društva. „Kad pravda kasni, to znači da je nema — za roditelje koji tuguju, za novinare, za aktiviste i sve one koje učutkuje represija. Sada je na Evropskoj uniji da deluje, zaštiti građanski prostor i obezbedi odgovornost.“

CIVICUS poziva vlasti u Srbiji da hitno obustave nasilje i politički motivisana krivična gonjenja, povuku izmene koje bi kriminalizovale mirna okupljanja i pokrenu nezavisne istrage o zloupotrebama policijskih ovlašćenja i nezakonitom nadzoru.

CIVICUS Monitor je istraživački alat koji prati stanje građanskih sloboda u 198 zemalja i teritorija, generišući kvantitativne i kvalitativne procene građanskog prostora. Podaci se prikupljaju u saradnji sa više od 20 istraživačkih partnera iz civilnog sektora i nezavisnim procenama ljudskih prava. Građanski prostor može biti ocenjen u pet mogućih kategorija: otvoren, sužen, opstruiran, pod represijom i zatvoren.

EU konvent: Lokalni izbori u Negotinu, Mionici i Sečnju nisu bili ni slobodni ni fer

2. decembra 2025.

Nacionalni konvent o Evropskoj uniji [ocenjuje](#) da lokalni izbori, održani 30. novembra 2025. godine u Negotinu, Mionici i Sečnju, ne mogu biti smatrani ni slobodnim ni fer, jer su bezbednost učešća građana i sloboda njihovog opredeljenja u izbornom procesu bili ozbiljno ugroženi.

Tokom izbornog dana zabeleženi su nasilje, zastrašivanje i organizovano ometanje izbora, uz više slučajeva u kojima prisutna policija nije reagovala. Istovremeno, prisustvo specijalnih jedinica u punoj opremi je dodatno stvaralo atmosferu straha i moglo je uticati na odluke birača. Ističemo da policija nije obavestila javno tužilaštvo o incidentima kojima je prisustvovala, a koji imaju elemente krivičnog dela, iako je na to zakonom obavezna. Usled toga je tužilac, tek nakon informacija iz medija, morao samoinicijativno da preduzme predistražne radnje, što potvrđuje da je institucionalna koordinacija između policije i tužilaštva faktički prekinuta.

Posebno smo zabrinuti zbog ugrožavanja bezbednosti nezavisnih posmatrača iz organizacije CRTA i drugih posmatračkih misija koji su bili onemogućeni da bezbedno obavljaju svoju ulogu tokom izbornog dana. Napominjemo da neregularnosti nisu bile ograničene samo na izborni dan. U danima koji su mu prethodili, zabeleženi su napadi na kandidate, kao i brojni slučajevi kupovine glasova, nagrađivanja birača i organizovanog pritiska, što je dokumentovano video materijalima, dok su čitavu izbornu kampanju, suprotno preporukama ODIHR-a, obeležili snažno učešće republičkih funkcionera i predizborne investicije iz budžeta.

Sve navedeno pokazuje da problemi izbornog procesa u Srbiji značajno prevazilaze tehničke propuste i zakonodavne slabosti, pa se stoga ne mogu ni rešiti samo kroz unapređenje propisa. Nefunkcionalnost institucija u zaštiti slobodnog opredeljivanja birača, a u kontekstu opšteg stanja demokratije i vladavine prava, duboko delegitimiše celokupan izborni proces.

Nacionalni konvent o EU poziva Evropsku uniju da dešavanja tokom izborne kampanje i na dan održavanja ovih lokalnih izbora uzme u obzir kada ocenjuje stanje vladavine prava u Srbiji. Dosadašnje zanemarivanje karaktera izbornog procesa (u slučaju ranije održanih izbora u Zaječaru i Kosjeriću) i institucionalnog sloma koji se manifestuje i u brojnim drugim primerima, više nije održivo. Sve dok institucije Republike Srbije ne pokažu u praksi da su u stanju da osiguraju punu primenu postojećih propisa, neće biti ni uslova ni poverenja za rad na unapređenju izbornog zakonodavstva, na šta se Republika Srbija obavezala usvajanjem Reformske agende, kao uslovu za pristup finansijskim sredstvima iz Plana rasta za Zapadni Balkan.

Integritet izbora je temelj demokratije. Ono što se dogodilo 30. novembra predstavlja ozbiljno urušavanje demokratskog poretka u Srbiji i zahteva hitnu reakciju nadležnih organa i evropskih partnera.

Konferencije

Šta je Srbija ispunila od Preporuka GRECO iz 2022. godine - izvršna vlast i policija

22. decembra 2025.

Vlada Srbije, ni u drugom postavljenom roku, koji ističe za deset dana, neće ispuniti preporuke za sprečavanje korupcije u izvršnoj vlasti i policiji, koje je dobila od GRECO 2022. – pokazuje analiza koju je Transparentnost Srbija objavila.

Programski direktor TS Nemanja Nenadić rekao je na predstavljanju analize da će, "kako je stvar krenula", morati da se temom tih preporuka TS bavi i u narednim godinama. "Čini se, na osnovu je bio dosadašnji tempo realizacije ovih preporuka, kao i na osnovu planova Vlade Srbije, da će se ispunjavanje preporuka GRECO koje je Srbija dobila, protegnuti ne samo na 2026. godinu, već i na godine koje dolaze posle", kazao je Nenadić.

Na to upućuje i predlog Akcionog plana Antikorupcijske strategije, koji predviđa da će neki koraci, koje je Srbija trebalo da sprovede do 2023. godine, biti sprovedeni do 2028. godine.

"Ne možemo previše naglasiti koliko su te preporuke bitne za Srbiju, koliko su tačno pogodila neka od najvažnijih pitanja za borbu protiv korupcije i te 2022. godine, a možemo reći da je njihova aktuelnost tokom godina koje su usledile samo rasla", rekao je Nenadić.

Ocenio je da su u 2025. godini propuštene prilike da se uradi više, odnosno da sada nema rezultata koji bi mogli da poprave opštu ocenu ispunjavanja GRECO preporuka, dodajući da bi ta organizacija ipak mogla da uzme u obzir ukoliko Srbija uradi određene stvari i početkom 2026. godine.

Nenadić je dodao da je, prema prethodnom izveštaju GRECO iz 2024. godine, utvrđeno da je Srbija - od 24, ispunila jednu preporuku u celosti, kao i još 10 preporuka delimično, ali da je teško prognozirati šta će biti prihvaćeno kao ispunjeno u međuvremenu. "Za to kako bi GRECO cenio šta je u međuvremenu urađeno, to je malo fluidno pitanje, u kojim situacijama bi oni rekli da je nešto delimično ispunjeno. Na primer, ako postoji neki nacrt zakona, koji rešava neko pitanje, oni bi verovatno našli elemente delimičnog ispunjenja", naveo je Nenadić.

Dodao je da, prema oceni Transparentnosti, ako se stvari zaustave na ovome što je trenutno stanje ispunjenosti preporuka, teško da ocena može da bude bolja nego prethodna, sem eventualno u oblasti policije, jer nije finalizovano ništa što je započeto.

Kada je reč o propisima, analiza TS pokazala je da tokom 2025. godine nije donet Zakon o unutrašnjim poslovima, niti je dopunjen Zakon o sprečavanju korupcije, iako su nacrti tih akata, upravo zbog preporuka

GRECO, pripremani ranijih godina. Nije ni pokušano da se prostor za koruptivne uticaje na donošenje propisa umani kroz proširenje kruga primene Zakona o lobiranju, kao što je preporučio GRECO, dok su dopune Zakona o slobodnom pristupu informacijama pripremane, a da preporuka GRECO, prema kojoj bi trebalo omogućiti žalbu kada informaciju uskrate Vlada ili predsednik Republike, uopšte nisu bile uzete u obzir.

"Povrh svega, umesto da kroz izmene svog Poslovnika, Vlada obezbedi da donošenju svih zakona prethodi javna rasprava, uvedeni su novi osnovi da se ona isključi", naveo je.

Istraživanje je pokazalo da nije postojala volja ni da se ispune neke od najmanje zahtevnih preporuka, u vezi sa kojima nije potrebno menjati ni jedan propis, a najbolji primer za to je objavljivanje imena svih savetnika i posebnih savetnika i njihovih oblasti angažovanja. Ne samo da Vlada Srbije nije samostalno objavila osnovne podatke o osobama koje savetuju premijera i potpredsednike, već odbija da te podatke dostavi i po zahtevu za slobodan pristup informacijama.

Ne samo da zabrinjava, već predstavlja i svojevrsan paradoks, to što u proteklih dvanaest meseci, tokom kojih su građani prepoznali korupciju kao glavni problem društva, a mnogi od njih su uzeli učešće i u masovnim protestima koji su imali snažnu antikorupcijsku komponentu, vlast nije prepoznala mogućnost da kroz rad na preporukama GRECO, "makar iz razloga sopstvene promocije, pokaže spremnost da učini nešto više".

Slično tome, i pored deklarativne opredeljenosti za "evropski put", gde je ispunjavanje preporuka GRECO među prioritetima, aktuelni predlog Akcionog plana antikorupcijske strategije predviđa da će se neke aktivnosti sprovoditi sve do 2028. godine. Pojedine izjave i postupanje predstavnika vlasti otvorile su širom prostor da Srbija unazadi svoj sistem za borbu protiv korupcije, umesto da ga unapređuje. To se naročito odnosi na situaciju sa Tužilaštvom za organizovani kriminal, koji bi, prema preporukama GRECO, trebalo da dobije dodatna ovlašćenja. S druge strane, upravo iz Ministarstva pravde, nadležnog da pripremi izmene zakona koje bi to omogućile, osporava se potreba za postojanjem TOK.

Istraživačica Transparentnost Srbija (TS) Zlata Đorđević izjavila je danas da Vlada Srbije, kao i nekoliko ministarstava, nisu dostavili toj organizaciji odgovore o tome ko su savetnici u kabinetu premijera i potpredsednika i pojedinih ministara, kao i koje su njihove nadležnosti, iako je to jedna od preporuka GRECO koja još uvek nije ispunjena. Đorđević je kazala da je rok za ispunjavanje GRECO preporuke, da

imena i zanimanja savetnika budu javna i lako dostupna, bio kraj 2025. godine, ali da je to odloženo za prvi kvartal 2026. godine.

"Ne samo da Vlada ništa nije uradila da bi se ova preporuka ispunila, već je odbila da nam dostavi podatke o savetnicima premijera i potpredsednika Vlade, iako smo uredno poslali zahtev za pristup informacijama od javnog značaja", dodala je ona. Obrazloženje Vlade, kako je navela Đorđević, bilo je da "savetnici nisu informacija od javnog značaja", da oni ne utiču na rad Vlade, jer savetuju potpredsednike i premijera, a potpredsednici i premijer nisu organ vlasti, već je to Vlada. Pod istim obrazloženjem, kako je dodala, odbijen je i njihov zahtev za podacima makar o broju savetnika premijera i potpredsednika Vlade.

Đorđević je navela da su zahteve za pristup informacijama poslali u svih 30 ministarstava, a odgovore su dobili od 23 ministarstva, kao i još jednog čiji je odgovor stigao tek nakon žalbe povereniku i izrade analize.

Ministarstvo odbrane, kako je ocenila, odgovor je poslalo samo formalno, navodeći da se sve informacije mogu naći u informatoru o radu, ali TS nije uspeła da pronađe te informacije, dok od 22 koja su poslala odgovore, njih 14 ima angažovan maksimalan broj savetnika, po jednog ili tri.

Sedam ministarstava dostavilo je radne biografije u odgovoru na zahtev TS, dva su dostavila čak i diplome posebnih savetnika, a u dva slučaja, u dostavljenim rešenjima o imenovanju, vide se i zvanja - pravnika, ekonomista i slično. Šest ministarstava je dostavilo rešenja u kojima su samo imena savetnika, kazala je Đorđević.

Četiri ministarstva, prema njenim rečima, dostavila su i ugovore o angažovanju savetnika, dodajući da je plata za tu poziciju vidljiva u dva ugovora - u Ministarstvu sporta oko 150.000, a u Ministarstvu informisanja i telekomunikacija oko 130.000 dinara.

Na sajtovima predsednika Srbije i pojedinih ministarstava mogu se naći neka imena savetnika, a na nekoliko sajtova ministarstava postoje i njihove biografije. "Barem osnovni podaci o savetnicima, njihova imena, objavljeni su na sajtovima šest od ukupno 30 ministarstava, jedan manje u odnosu na godinu ranije, dok se biografije savetnika nalaze na sajtovima tri ministarstva", navela je ona.

Ukazala je i na problem "selidbe" savetnika zajedno sa ministrima kada menjaju resor, bez obzira na to da li su ta dva resora povezana. "Možemo reći da je neispunjavanje ovih preporuka jedan od najilustrativnijih primera nedostatka volje, odnosno odnosa Vlade prema obavezama koje je sama prihvatila kada je prihvatila da radi na preporukama GRECO", rekla je Đorđević.

Analiza Transparentnosti pokazala je i da je Vlada Srbije nastavila da krši obavezu iz Zakona o državnim službenicima, koja postoji već dve decenije - da na položaje u državnoj upravi (npr. pomoćnici ministara, sekretari ministarstava, direktori posebnih organizacija) postavlja kandidate nakon sprovedenog konkursa.

"Ne samo da umesto profesionalne uprave i dalje imamo 'v.d. stanje', već su mnoga rešenja o postavljenju tih vršilaca dužnosti nezakonita. Prema nalazima analize TS, Vlada Srbije, na čijem su se čelu nalazili Miloš Vučević i Đuro Macut su između maja 2024. i avgusta 2025. godine donele ukupno 977 rešenja o

postavljenju vršilaca dužnosti. U samo 197 slučajeva (20,16 odsto) vršioci dužnosti su postavljeni u skladu sa Zakonom", navodi se u analizi.

Jedina pozitivna promena u odnosu na razdoblje prethodne Vlade (predsednica Ana Brnabić), prema oceni TS, odnosi se na smanjeno učešće retroaktivnih rešenja, kakvih je bilo ukupno 74 (7,56 odsto), pri čemu je 54 rešenja Vlade Srbije bilo "dvostruko nezakonito – ne samo što su bila retroaktivna, već uopšte nije postojao osnov za postavljenje vršioca dužnosti".

U najekstremnijem slučaju, kako se dodaje, rešenje je doneto 59 dana posle datuma od koga je navodno vršiocu dužnosti počeo da teče mandat. "U sledećih 153 slučajeva, Vlada iz 2024. je nezakonito produžila v.d. stanje u organima državne uprave osobama koje su postavljene rešenjima prethodne Vlade. Najzad, Vlade iz 2024. i 2025. su u ovom periodu donele još 553 nezakonita rešenja (56 odsto) - vršioci dužnosti su postavljeni, iako se na istom položaju već nalazio neki vršilac dužnosti u trajanju od tri meseca", piše u analizi.

Prema navodima TS, neretko je reč o situacijama gde se nezakonito "v.d. stanje" održava tokom dužeg niza godina. "Trendovi su takođe negativni. U prva četiri meseca rada aktuelne Vlade Srbije, udeo nezakonitih postavljenja vršilaca dužnosti je bio čak 85,65 odsto", dodaje se u analizi.

Advokat Robert Sepi predstavio je analizu koruptivnih rizika u propisima.

Ministarstva uglavnom ne poštuju zakonsku obavezu analize rizika od korupcije u propisima, a Agencija za sprečavanje korupcije i Skupština nedovoljno čine da se to stanje popravi. Prema nalazima TS, među zakonima koji su usvojeni u 2025, ministarstva su imala obavezu da zatraže od Agencije mišljenje od korupcije u najmanje 28 slučajeva. Međutim, to su učinili za svega četiri zakona.

Obaveza da se traži takvo mišljenje postoji za sledeće oblasti: zdravstvo, obrazovanje, porezi, carina, lokalna samouprava, upravljanje javnim sektorom, građevinarstvo i prostorno planiranje, javne nabavke, privatizacija, javna preduzeća i druga pravna lica u državnom vlasništvu, policija, finansiranje političkih stranaka i represija. U 2028. ovu obavezu su najčešće kršila Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Ministarstvo finansija. Tako je izbegnuto da se analizi podvrgnu i neki od propisa koji su izazvali velike kontroverze, poput „zakona o legalizaciji“.

Agencija je dala mišljenja na četiri zakona i jednu uredbu (dopune Zakona o slobodnom pristupu informacijama, dopune Zakona o udžbenicima, dopune Zakona o državnim službenicima i Zakona o platama državnih službenika i nameštenika), ali te analize nije objavila.

Pored direktnog kršenja zakonske obaveze, analiza rizika je u nekim slučajevima izbegnuta i na drugi način – tako što su sporne zakone predložili direktno narodni poslanici – kao što je bio slučaj sa „posebnim zakonom“ za Generalštab.

Preuzmite analize i sva dokumenta u vezi sa ovima istraživanjem [sa sajta TS](#).

Ocena stanja korupcije u Srbiji i predstavljanje platforme o javnim nabavkama

11. decembra 2025.

U godini u kojoj je većina građana prepoznala korupciju kao glavni problem društva, vlast je ne samo propustila priliku da reši ključna pitanja, već je preduzela niz radnji sa ciljem da se spreči vođenje postupaka u slučajevima moguće korupcije, saopšteno je na konferenciji za novinare Transparentnosti Srbija povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije..

Građani Srbije kao ključni razlog nedovoljnog učinka tužilaštva u borbi protiv korupcije smatraju to da oni koji imaju političku moć ili zaštitu neće biti gonjeni. Transparentnost Srbija ukazuje da je glavni problem to što tužioci ne pokazuju dovoljnu spremnost da proaktivno i blagovremeno ispituju slučajeve korupcije na osnovu verodostojnih informacija koje su iznete u javnost, poput novinarskih istraživanja i izveštaja Državne revizorske institucije. Evropska komisija godinama poziva Srbiju da poboljša učinak u gonjenju „korupcije na visokom nivou“, što se odnosi na slučajeve iz nadležnosti Tužilaštva za organizovani kriminal.

S druge strane, nakon što je to Tužilaštvo otvorilo istrage u kojima su obuhvaćena dva bivša ministra građevinarstva i aktuelni ministar kulture, izvršna vlast uzvraća opstrukcijom istrage, medijskom kampanjom protiv tog tužilaštva i na kraju najavom njegovog ukidanja.

Programski direktor TS Nemanja Nenadić ocenio je danas da takvi potezi potkopavaju borbu protiv visoke korupcije i obaveze Srbije prema EU. Nenadić je kao indikativno naveo to što Ministarstvo pravde istovremeno u strateškim i operativnim dokumentima navodi TOK kao ključnu instituciju, dok pojedini ministri i poslanici zagovaraju njegovo ukidanje. On je podsetio da Evropska unija (EU) godinama zahteva rezultate u procesuiranju visoke korupcije, što je upravo u nadležnosti tog tužilaštva.

Govoreći o konkretnim predmetima, ocenio je da su aktuelni slučajevi, poput istrage o projektu Generalštaba i padu nadstrešnice na železničkoj stanici u Novom Sadu, otvorili pitanje da li se ukidanje tužilaštva zagovara kako bi se zaštitili pojedini funkcioneri izvršne vlasti. Dodao je da Srbija nikada nije sprovedla suštinsku raspravu o ustrojstvu antikorupcijskih organa, te da tužilaštvo godinama ima skroman učinak u predmetima korupcije u odnosu na druge oblike organizovanog kriminala.

Nenadić je upozorio da se u zvaničnim saopštenjima Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) često mešaju korupcija i finansijski kriminal, što stvara privid većeg broja slučajeva, dok sistemski problemi – poput izostanka proaktivnih istraga, nekažnjivosti i nedostatka institucionalne odgovornosti – ostaju nerešeni. Ukazao je i na nedostatke Nacionalne strategije i akcionog plana za borbu protiv korupcije, navodeći da se ključne reformske mere ne sprovode i da ne postoje zvanični izveštaji o realizaciji.

Miloš Đorđević iz Transparentnosti ocenio je da je slučaj Generalštaba ilustracija najopasnijih oblika korupcije, navodeći da leks specijalis predstavlja "prilagođavanje opštih pravila privatnim interesima" i pokušaj "ozakonjenja prethodnog kršenja propisa". Đorđević je dodao da su poslanici vladajuće većine tim predlogom zakona izbegli obavezu javne rasprave i pribavljanja mišljenja Agencije za sprečavanje korupcije, te da se time zakonodavna vlast nedopušteno umešala u nadležnosti izvršne vlasti. Đorđević je ukazao da postoje indicije o prikrivenim interesima i unapred dogovorenim poslovima, navodeći da dokumenti objavljeni nakon izbijanja afere pokazuju da je partner za izgradnju objekata bio odabran pre usvajanja zakona.

Naveo je da se država obavezala na značajne finansijske rizike i moguće odštete, kao i da se projekat može izvesti mimo javnih nabavki pozivanjem na međunarodne sporazume. Govoreći o reformskoj agendi, Đorđević je rekao da vlast nije povećala transparentnost projekata i da objavljene informacije o ugovorima sadrže tek osnovne podatke, bez finansijskih detalja. Prema njegovoj oceni, vlast nema nameru da omogući potpuni uvid u velike infrastrukturne projekte, iako reformska agenda i zahtevi javnosti nalažu objavljivanje celokupne dokumentacije.

Đorđević je na konferenciji predstavio i [platformu](#) o javnim nabavkama koju je TS kreirala. **Integrity Watch** je platforma otvorenih podataka koja omogućava građanima da istraže kako se novac i moć ukrštaju u procesima donošenja odluka. Platforma objedinjuje ključne skupove podataka o političkom finansiranju i javnim nabavkama, koji predstavljaju oblasti koje su najizloženije korupciji i zloupotrebi javne funkcije.

Platforma Integrity Watch Srbija pretvara javno dostupne podatke u lako dostupne, pretražive i uporedive informacije. Ona omogućava da se u samo nekoliko klikova istraži koje kompanije dobijaju javne ugovore i kako su povezane sa donosiocima odluka. Cilj platforme je povećanje transparentnosti i poboljšanje pristupa informacijama, omogućavajući praćenje potencijalnih sukoba interesa, nezakonitog uticaja i korupcije.

Podaci na ovoj platformi prikupljeni su iz javnih izvora: Registri Agencije za sprečavanje korupcije u Srbiji, Portal javnih nabavki i dopunjeni informacijama iz istraživačkih medija.

Pogledajte snimak konferencije na [Youtube](#) kanalu TS.

Od vlasti koja urušava ustavni poredak ne mogu se očekivati reforme

2. decembra 2025.

Vladajuća stranka je glavni antisistemiški akter koji urušava ustavni poredak Srbije, ona nema nameru da popravi izborni proces i prekine sa lošim praksama. Štaviše, u više oblasti pokušava da ih legalizuje. Izmene krivičnog zakonodavstva donose više štete nego koristi, pravosuđe je pod očiglednim pritiscima, a o operativnoj autonomiji policije ne može se više govoriti. Civilno društvo je predmet napada i opstrukcija, čak i u oblasti pružanja podrške žrtvama kriminala. Ovo su glavni zaključci diskusije povodom predavljanja novog prEUgovor Alarm izveštaja 2. decembra u Evropskoj kući u Beogradu.

U proteklih šest meseci u Srbiji se produbila erozija demokratskog poretka koja zemlju udaljava od ambicije članstva u Evropskoj uniji, istakla je Jelena Pejić Nikić, koordinatorka koalicije prEUgovor, u ulozi moderatorke. Navodeći ključne zaključke 25. po redu prEUgovor Alarm Izveštaja, napomenula je da se u ključnim oblastima beleži stagnacija ili nazadovanje, uz niz alarmantnih slučajeva.

Dok rokovi ističu, politički kompromisi oko pojedinih rešenja prave se u poslednji čas, ali je njihov kvalitet upitan. Još više zabrinjava to što se novim zakonima u izradi umanjuju dostignuti standardi i utire put snažnijoj represiji, upozorila je Pejić Nikić. **Zlata Đorđević** iz **Transparentnosti Srbije** ocenila je da su lokalni izbori u Mionici, Negotinu i Sečnju pre dva dana, a i oni prethodni u Zaječaru i Kosjeriću, pokazali da Vlada Srbije nema namere da popravi izborni proces. Nedavno usvojene izmene Zakona o jedinstvenom biračkom spisku neće rešiti brojne probleme poput funkcionerske kampanje i kontrole nad medijima.

„Živimo u konstantnoj kampanji, preporuke se ne sprovode, a zloupotreba državnih resursa i funkcionerske kampanje i dalje ostaju najveći problem,” naglasila je Đorđević.

„Izbori i rad parlamenta pokazuju da smo mi jedna zarobljena država”, zapazila je, dodavši da „ova vlast više ne poznaje granice”. Za Narodnu skupštinu zaključuje da je njena “uloga kranje marginalizovana”.

Ukazala je na nedavno autentično tumačenje posebnog zakona kojim se legalizuje rušenje i ustupanje zgrade Generalštaba američkoj kompaniji kao poslednji primer da vlast sprovodi ono što zamisli bez obzira na propise. Prvo je vršen pritisak na rukovodioce u Zavodu za zaštitu spomenika kulture, pa je postavljen vršilac dužnosti koji je falsifikovao stručno mišljenje, a kada se on zbog toga našao u krivičnom postupku, Narodna skupština je uzela uzde u svoje ruke i izmenila zakon po hitnom postupku, ali to nije eliminisalo nezakonitosti.

Predrag Petrović iz **Beogradskog centra za bezbednosnu politiku** ukazao je na to da istraživanje ove organizacije vodi zaključku da vladajuća partija ispunjava obeležja antisistemskog ekstremizma. Među njima je istakao, navodeći i niz primera, svakodnevno

kršenje Ustava i zakona, autoritarni narativni okvir „Srpskog sveta” praćen teorijama zavere kojima se identifikuju neprijatelji, a potom govor mržnje i podsticanje nasilja prema neistomišljenicima, organizovano nasilje lojalista i njihova zaštita od kazni. „Radi se o jednom akteru koja nasiljem i zastrašivanjem vlada,” zaključio je.

Vanja Macanović iz **Autonomnog ženskog centra** upozorila je na problematične izmene krivičnih zakona, posebno Zakonika o krivičnom postupku kojim se, kako navodi, direktno urušava tužilaštvo kao organ gonjenja. Posebno se osvrnula na izmene zakona o maloletnim učinocima i žrtvama krivičnih dela. „Država je ponudila novi zakon koji nije novi zakon, već je bio predložen pre desetak godina, a koji je Evropska unija obustavila zbog ugrožavanja prava maloletnika”, navela je. Ocenila je i da je sporan način na koji se izmene zakona donose, iako se to formalno čini radi monetarne podrške Evropske unije iz Plana rasta za Zapadni Balkan.

Povodom Međunarodnog dana ukidanja ropstva, **Tamara Vukasović** iz **Astre**, govorila je o trendovima u oblasti trgovine ljudima. „Veliki broj radnika koji dolaze u našu državu dolaze u situaciju u kojoj nemaju nikakva prava”, zapazila je. U pogledu najave usvajanja Zakona o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima i zaštiti žrtava, a koji je predviđen Reformskom agendom, ona kaže da „više niko od nas nema očekivanja”. Napomenula je i da se tema borbe protiv trgovine ljudi, a pogotovo dece, često zloupotrebljava za ubiranje političkih poena bez stvarnog unapređenja stanja.

PrEUGovor Alarm izveštaj u celosti dostupan je [ovde](#).

Inicijative i analize

Inicijativa Ministarstvu finansija

30. decembra 2025.

Transparentnost Srbije uputila je Ministarstvu finansija inicijativu za objavljivanje ugovora zaključenih na osnovu međudržavnih sporazuma i projekata gde je Ministarstvo finansija investitor.

Ministarstvo finansija je u sekciji „Dokumenti“ na svom veb sajtu, podsekcija „Projekti“, u avgustu 2025. godine objavilo dokument nazvan „Reformska agenda Republike Srbije – međudržavni sporazumi i projekti gde je Ministarstvo finansija investitor“.

Na osnovu informacija sadržanih u tabeli može se zaključiti da je Ministarstvo finansija protumačilo obaveze iz Reformske agende na najuži mogući način. Na primer, informacija o „Statusu projekta“ je definisana u smislu završen naspram tekućeg, bez ikakvih daljih informacija o nivou implementacije, potencijalnim promenama u vremenskom okviru projekta i slično.

TS je ukazala da bi Reformska agenda trebalo da se tumači na širi način – što bi značilo da je objavljivanje ugovora (i njihovih aneksa, koji čine deo ugovora) najmanje što treba učiniti kako bi ovaj reformski korak doneo bilo kakve suštinske promene.

Naša organizacija je stoga pozvala Ministarstvo finansija da na svom veb sajtu objavi sve ugovore, i anekse tih ugovora ukoliko postoje, zaključenih na osnovu međudržavnih sporazuma i projekata gde je Ministarstvo finansija investitor, kao i druge podatke za koje se sa razlogom može očekivati da zanimaju javnost (npr. podaci o realizaciji projekta).

Ujedno smo ih pozvali da utiču na nadležne u Vladi Republike Srbije, odnosno Generalnom sekretarijatu, kako bi se nastavila ranije uspostavljena dobra praksa (mada nedosledno sprovedena), da se u okviru sekcije „Ekonomske ugovore i sporazumi“ objavljuju ugovori koji su zaključeni u ime Vlade Srbije, uključujući i neke slučajeve kada je međudržavni sporazum iskorišćen kao osnov da se ugovor zaključi bez primene propisa o javnim nabavkama, privatizaciji i javno-privatnom partnerstvu (npr. „Naftno-gasni sporazum“, „Beograd na vodi“, „Air Serbia“).

Preuzmite ceo dopis [sa sajta TS](#).

Mediji

Milionski poslovi za firmu povezanu sa Nikolom Petrovićem

CINS, Nina Čolić, 22. decembra 2025.

Firma GBG snabdevanje, čiji je jedan od suvlasnika Nikola Petrović, je od prošle godine do danas kroz javne nabavke ugovorila poslove sa državnim institucijama u vrednosti od oko 6,3 miliona evra, pokazuju podaci koje je analizirao CINS.

Godinama su firme povezane sa **Nikolom Petrovićem**, kumom predsednika **Aleksandra Vučića**, zarađivale novac prodajući struju državi.

Inače, tokom 2024. godine samo je mala hidroelektrana Županj, od ukupno deset povezanih sa Petrovićem, ostala u okviru isplata za povlašćene proizvođače struje iz obnovljivih izvora. Njenim vlasnicima je za prošlu godinu isplaćeno nešto više od 290 hiljada evra.

Od 2013. do 2023. godine, malim hidroelektranama u kojima je on bio jedan od vlasnika, država je isplatila oko 23,4 miliona evra za proizvedenu struju. Sve sem jedne elektrane su raskinule ugovore sa državom 2023. i od tada se ne pojavljuju na listama povlašćenih proizvođača struje iz obnovljivih izvora energije.

Međutim, CINS otkriva da je firma u kojoj je Petrović suvlasnik počela da prodaje struju državi, ovog puta kroz javne nabavke.

Reč je o firmi *GBG snabdevanje* koja je kroz tendere sklapala ugovore o prodaji struje sa javnim preduzećima, osnovnim školama i fakultetima, muzejima, domovima kulture, zoološkom vrtu i drugim.

Od prošle godine do danas ova firma je putem tendera ugovorila poslove sa državnim institucijama u vrednosti od oko 6,3 miliona evra, pokazuju podaci sa *Portala javnih nabavki* i dokumentacija koju je CINS prikupio.

Milionski poslovi za firmu povezanu sa Nikolom Petrovićem

Firma GBG snabdevanje, čiji je jedan od suvlasnika Nikola Petrović, je od prošle godine do danas kroz javne nabavke ugovorila poslove sa državnim institucijama u vrednosti od oko 6,3 miliona evra, pokazuju podaci koje je analizirao CINS.

Nikola Petrović, foto: Milan Čekić/Agencija BETA

 Nina Čolić
22. dec 2025.

Ugovori su sklapani nakon javnih nabavki na kojima se, pored firme povezane sa Petrovićem, kao drugi ponuđač pojavljivao državni EPS. U poslednjih godinu i po dana, na javnim nabavkama za prodaju struje, pored EPS-a i GBG snabdevanja, učestvovala je samo još jedna firma koja je dobila dva ugovora u martu i maju 2024.

CINS je pokušao da stupi u kontakt sa više predstavnika kompanija koje poseduju licencu za snabdevanje električnom energijom u Srbiji, ali i oni koji su odgovorili na poruke i pozive, nisu želeli da kažu zašto ne učestvuju na javnim nabavkama.

Aleksandar Slijepčević, direktor kompanije GBG snabdevanje, kaže za CINS da nije teško ispuniti uslove, ali da im je, jer se ova firma vezuje za berzu, teško da ponude cenu električne energije takvu da budu konkurentni sa EPS-om.

„U principu, u malom broju slučajeva mi možemo dobiti tu nabavku električne energije. To se desi kada, ne znam da li EPS nešto kiksne, pa da malo veću cenu ili ne. Ali, uglavnom mi jako malo dobijamo tih nabavki.“

Prema podacima koje je CINS analizirao, na većini tendera na kojima je GBG pobedio, njihove ponude su bile skoro izjednačene sa EPS-ovim – razlikovale su se od hiljadu do 200 hiljada dinara.

Miloš Đorđević iz *Transparentnosti Srbije* za CINS kaže da na prvi pogled izgleda da je tržište snabdevanja električnom energijom, barem što se tiče javnih nabavki, jako oskudno i da maltene postoji monopol, pretežno EPS-a. Navodi da nedostatak konkurencije može biti posledica procene ostalih snabdevača koji ne vide prostor za ravnopravnu utakmicu.

„Možda ne očekuju da mogu da dobiju posao. Takođe, upitno je da li oni mogu da se nadmeću sa EPS-om u pogledu cena koje mogu da ponude.“

Slično misli i savetnica za energetiku u jugoistočnoj Evropi, mreža *CEE Bankwatch* **Pipa Galo**. Prema njenim rečima učestalo pojavljivanje ista dva ponuđača na tenderima za nabavku električne energije čini malo verovatnim da se kroz konkurenciju osigura najbolja vrednost za uloženi novac.

„S obzirom na to da Srbija ima znatno više registrovanih snabdevača električnom energijom, ovakav nedostatak konkurencije ukazuje na jednu od dve stvari: ili ostali snabdevači ne veruju da će biti izabrani, ili su pozivi za podnošenje ponuda napisani toliko usko da se samo ove dve kompanije kvalifikuju. Oba slučaja predstavljaju ‘crvene zastavice’ u pogledu osiguravanja ravnopravne tržišne utakmice“, navodi Galo.

Inače, Aleksandar Slijepčević je ranije bio direktor tehničkog sistema Elektrodistribucije Srbije. Takođe, u EPS distribuciji je radio kao direktor direkcije za planiranje i investicije.

Na pitanja o tome da li je Slijepčević morao da prijavi potencijalni sukob interesa pre prelaska iz Elektrodistribucije Srbije u GBG snabdevanje, *Agencija za sprečavanje korupcije* za CINS navodi da, po zakonu, tu obavezu nije imao jer nije bio javni funkcioner.

Upitan zašto je odlučio da iz državnog preduzeća pređe u tada novootvorenu firmu, Slijepčević za CINS pojašnjava da je procenio da je to bolje ako bi negde prelazio do kraja radnog veka.

„Zašto sam baš ovde došao? Pa, to je sad sticaj okolnosti. Ovo je jednostavno sfera kojom se nisam bavio u distribuciji. Snabdevanje je totalno berzanska stvar. Neko novo znanje“, kaže Slijepčević.

Nikola Petrović nije pristao da priča sa novinarkom CINS-a o ovom poslu. Nakon što nam se nije javljao, poslali smo mu poruku sa molbom da nam se javi kako bismo razgovarali o tenderima za prodaju struje. Petrović je na to odgovorio porukom: „Evo, samo što nisam.“

Firma GBG snabdevanje je osnovana krajem 2023. godine, a vlasnici su, kroz više drugih kompanija **Ivan Pantelić** i Nikola Petrović. Pantelić i Petrović su i u poslu sa vetroparkovima.

Petrovićev poslovni partner Ivan Pantelić je vlasnik firme *Kodar Energomontaža* koja je specijalizovana za radove u oblasti prenosa i distribucije električne energije i telekomunikacionih sistema i opreme.

Kako je pisao Forbes Srbija ranije, od početka 2023. do marta 2025, ova firma pobedila je sama ili u konzorcijumu na 25 tendera, a više od 70 odsto poslova bilo je za preduzeće *Elektromreža Srbije*, firmu kojom je nekada rukovodio Nikola Petrović.

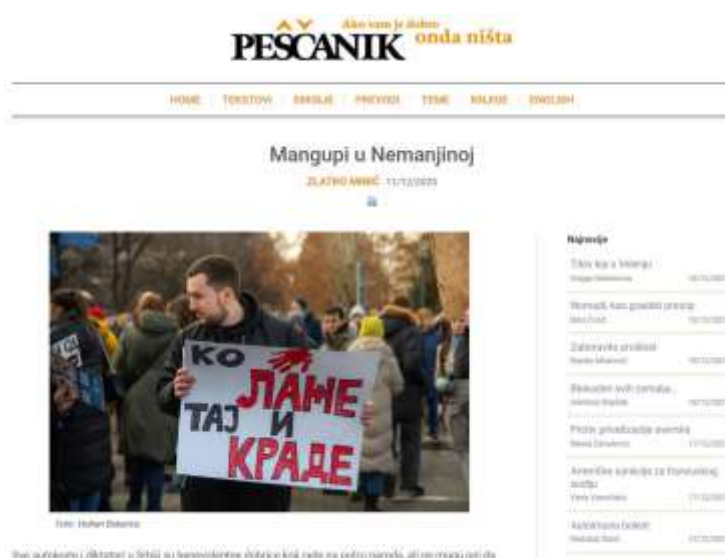
Pored ove, Pantelić se pojavljuje kao vlasnik u još desetak preduzeća, od kojih i nekoliko u zajedničkom vlasništvu sa Petrovićem i njegovom *EL&MI grupom*.

CINS je trazio od Pantelicevih kompanija njegov kontakt kako bismo razgovarali sa njim, ali do objave teksta niko nije odgovorio.

Mangupi u Nemanjinoj

Peščanik, Zlatko Minić, 11. decembra 2025.

Sve autokrate i diktatori u Srbiji su benevolentne dobrice koji rade na polzu naroda, ali ne mogu oni da isprate sve što rade mangupi oko njih, pa ako nešto ne valja, nemojte im zameriti. Uvek sam se pitao da li su ovu floskulu o dobrim i poštenim momcima u lošem društvu, koje ćemo rasterati pa će sve biti kako treba, poturala službe, biro, kabineti ili se sam mnogostradalni živalj tešio, odbijajući da se suoči sa svojim tragičnim izborima i zlosrećnim uverenjima.

Sve autokrate i diktatori u Srbiji su benevolentne dobrice koji rade na polzu naroda, ali ne mogu oni da

Ali šta kad i sami verujete da najmoćniji ljudi na položajima ne vide šta se dešava. Evo, na primer Radojičić. Sećate se, možda, on je bio „gradonačelnik Beograda“ bez portfelja, zadužen za kućice za vrapce selice. Da je samo on znao šta Vesić radi, Beograd bi danas bio blistava metropola, a ne kasaba u raspadanju.

Ili, na primer, ustavno najmoćniji čovek u Srbiji Đuro Macut. Zamislite kad bio on znao kakvi mangupi sede u Nemanjinoj i šta se sve dešava u Vladi Srbije. Dobro, bilo bi mnogo da zna baš sve u vezi sa Vladom, hajde da prigodno suzimo na oblast borbe protiv korupcije. Baš pre neki dan u svetu je obeležen Međunarodni dan borbe protiv korupcije. Obeležen je i u Srbiji. Ne kao Sat za planetu Zemlju, kad se gase svetla na 60 minuta; niko se, naime nije setio da pozove, na primer, da se na taj dan funkcioneri na jedan sat uzdrže od korupcije. Maštovita je, međutim, bila Agencija za sprečavanje korupcije koja je organizovala prigodni skup, hrabro odabravši goruću temu čije rešavanje najviše traže svi građani, kako bismo se konačno oslobodili od ovo malo korupcije što je ostalo od bivšeg režima: „15 godina razvoja antikorupcijskih mehanizama na temelju međunarodne institucionalne saradnje.“

Među uvodnim govornicima bili su i žestoki antikorupcijski prvoborci – ministar pravde, ministar prosvete i predsednik Vlade, pomenuti doktor Macut. U borbi protiv korupcije ne sme se gubiti vreme, pa je premijer bio koncizan – ta borba je temelj svakog ozbiljnog i odgovornog društva, ona zahteva istrajnost, profesionalnost i saradnju svih institucija i nije jednokratni zadatak.

U drugom pasusu je promašio temu, obrazlagao je kako je broj podnetih imovinskih izveštaja funkcionera „najbolji dokaz da Srbija i u praksi, a ne samo na papiru, jača svoje antikorupcijske instrumente i da sistem funkcioniše“.

A u trećem je obradovao sve posvećene borce protiv korupcije, najavivši još žešću podršku Vlade borbi – ona će nastaviti da podržava sve procese koji vode transparentnijem, odgovornijem i stabilnijem institucionalnom okruženju, uz obavezu da svakog dana podiže standarde, jača poverenje građana i stvara društvo u kojem je integritet norma, a zloupotreba izuzetak.

Ima li neko oko koje nije suzu pustilo pred ovom naivnošću i neobaveštenošću? Pred harmoničnim zveketom praznih fraza. No, isuviše sam bolećiv prema tipovima poput Radojičića i Macuta, ili možda prema čitaocima Peščanika, da bih te fraze razlagao i rastakao.

Ali ako se još malo vratimo ironičnom tonu sa početka – zamislite kako bi Đuro dr Macut lupio rukom o astal na sednici Vlade kad bi znao kako se, unatoč njegovom antikorupcijskom pokliču, kredu, takoreći, u Nemanjinoj podižu standardi netransparentnosti, neodgovorno ruše institucije i dokazuje potpuni nedostatak integriteta te same Vlade i to na jednom malom primeru – objavljivanju podataka o savetnicima predsednika i potpredsednika.

Ta sitnica, minijturni šraf u antikorupcijskom preventivnom mehanizmu, deo je jedne od 24 preporuke GRECO (Grupa zemalja protiv korupcije Saveta Evrope) date Srbiji još 2022. godine. Druga preporuka, u drugoj tački, poziva da *imena i oblast nadležnosti svih savetnika u Vladi i u kabinetu predsednika budu javno i lako dostupni*.

Srbija je požurila da ovu, ako ćemo pravo, ne baš zahtevnu i složenu preporuku što pre ispuni, da dokaže posvećenost procesima koji vode transparentnijem, odgovornijem i stabilnijem institucionalnom

okruženju, pa je nešto na tu temu unela u Strategiju za borbu protiv korupcije, a onda usvojila i Akcioni plan za sprovođenje Strategije i njime vrlo konkretno zadužila Generalni sekretarijat Vlade da obezbedi da se do kraja 2025. godine objave (i dalje redovno objavljuju) imena i nadležnosti šefova kabineta i savetnika na zvaničnim sajtovima organa Vlade. Ipak, koliko god Vlada bila posvećena da podiže standarde, jača poverenje građana i stvara društvo u kojem je integritet norma, a zloupotreba izuzetak, ne može se sve stići, pa je i ova aktivnost, nacrtom novom Akcionog plana tri meseca pre isteka 2025. godine odložena za prvi kvartal 2026. godine.

A u međuvremenu, pitate se. Jesu li počeli da objavljuju, ili da stvaraju uslove za objavljivanje?

Ne baš. Na zahtev Transparentnosti Srbija da dostavi podatke koliko premijer i potpredsednici vlade imaju savetnika, rešenja o njihovom imenovanju, obrazloženja iz kojih im se vide kvalifikacije i podatak da li su negde na sajtu objavili imena, Generalni sekretarijat Vlade je odbio da odgovori. Odnosno [odgovorili](#) su da odbijaju da dostave podatke.

Razlog? Savetnici pri kabinetu predsednika i potpredsednika Vlade „ne ispunjavaju zakonom propisane uslove da bi bili informacija od javnog značaja, a dostavljanje ličnih podataka i osnova i načina angažovanja bilo koje osobe koja nije u obavezi da javno objavi lične podatke u smislu propisa o sprečavanju korupcije predstavljalo bi povredu prava na privatnost i povredu prava na zaštitu podataka o ličnosti“.

Onaj isti Generalni sekretarijat kojeg je Vlada Srbije obavezala da do kraja 2025. sve to objavi na sajtu. Dobro, sad bar znamo zašto je ova naizgled nezahtevna aktivnost odložena – možda prvo treba da se reši problem sa pomenutom povredom prava ili da savetnici postanu „informacija od javnog značaja“.

Sekretarijat je takođe zaključio i da savetnici „nisu ni na koji način povezani sa radom Vlade“ koja je organ vlasti, a premijer nije organ vlasti. Ako smem da se zatrčim u zaključak– sekretarijat je poručio da Đuro Macut nije povezan sa radom Vlade. Što smo znali, ali nismo očekivali da će Generalni sekretarijat da nam kaže.

Dobro, ako su savetnici samo obični službenici zaposleni u kabinetu i šta se kog tiče šta oni rade kad ne utiču ni na šta, ipak primaju platu ili naknadu iz budžeta, pa bi bilo lepo bar da znamo njihov broj jer time im nećemo ugroziti privatnost. Možda bi bilo lepo, ali neće moći, i taj zahtev je [odbijen](#) sa gotovo istovetnim obrazloženjem.

Ono što je u ovoj celoj farsji posebno zanimljivo jeste da su se 22 ministarstava odmetnula od Vlade. Oni su dostavili odgovore, podatke, a nekoliko ih je podatke objavilo i na sajtovima. Uvid u neke od dostavljenih ili objavljenih biografija je uvod u drugu priču, ali o tome u narednoj epizodi.